

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی		رشته: ادبیات و علوم انسانی		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۸ صبح	
نام و نام خانوادگی:		دوره پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۹		تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش		http://aee.medu.ir			
ردیف		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).					
نمره							
الف	الف : حروف اصلی قافیه را بنویسید. ب : قافیه تابع کدام قاعده است ؟ « چندان که گفتم غم با طبیبان / درمان نکردند مسکین غریبان »	۰/۵	قافیه (۵/۰ نمره) ۱- در بیت زیر:				
ب	۲- بیت زیر را تقطیع هجایی و سپس تقطیع به ارکان کنید. « هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من » ۳- کدام بیت زیر وزن دوری دارد ؟ الف : دایم گل این بستان شاداب نمی ماند / در یاب ضعیفان را در وقت توانایی ب : روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد / چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد ۴- نام وزن حاصل از تکرار « مستفعلن » ..... است . ۵- در تقطیع مثال مقابل از کدام اختیار زبانی استفاده شده است ؟ بازی دهر (U - U U -)	۱/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	عروض (۲ نمره)				
پ	معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره) معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید. ۶- ای پسر تا می توانی پیر عقل باش ۷- پس دیگر روز نوشروان تافته شد ۸- بهین درویشان آن است که کم توانگر گیرد ۹- چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد ۱۰- خودم را به عنوان او دم چک گرفتم ۱۱- حیات از عشق می شناس، و ممت بی عشق می یاب ۱۲- بنام به بزم محبت که آن جا / گدایی به شاهی مقابل نشیند ۱۳- چون خطاب یار شیرین لذیذ / مست کرد آن بانگ آبش چون نبیند	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱					
ت	درک مطلب (۴ نمره) ۱۴- با توجه به بیت « ببرد و زهم بگسست و گردان گشت بر گردون / چو پیلان پراکنده میان آبگون صحرا » کدام اصطلاحات در مفهوم « ابر » و « آسمان » است ؟ ۱۵- در عبارت « این پیغامبر که در وجود آمده است ، به بلاغت رسد » مقصود از « به بلاغت رسیدن » چیست ؟	۰/۵ ۰/۵					
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »							

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۹	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
۰/۵	۱۶- با توجه به عبارت « و سنت جاهلان است که چون به دلیل از خصم فرو مانند سلسله ی خصومت بجنابند » منظور از عبارت مشخص شده چیست ؟	۰/۵
۰/۵	۱۷- در بیت منظور از « باد خزان » چه کسی است ؟	۰/۵
۰/۵	تو چنین خانه کن و دل شکن ای باد خزان / گر خود انصاف کنی مستحق نفرینی «	۰/۵
۰/۵	۱۸- در بیت زیر « تشنه » و « دیوار » نماد چه چیزی هستند ؟	۰/۵
۰/۵	« بر لب جو بود دیواری بلند / بر سر دیوار تشنه ی دردمند »	۰/۵
۰/۵	۱۹- در بیت « با صد هزار جلوه برون آمدی که من / با صد هزار دیده تماشا کنم تورا » منظور از « صد هزار جلوه » چیست ؟	۰/۵
۱	۲۰- با توجه به بیت « از دست ما بر ریگ صحرا نطع کردند / دست علم دار خدا را قطع کردند » الف : مفهوم مصراع اول چیست ؟ ب : « علم دار خدا » در بیت چه کسی است ؟	۱
ث	خودآزمایی (۱/۵ نمره) ۲۱- عبارت کنایی « دست کسی را در حنا گذاشتن » یعنی چه ؟ ۲۲- با توجه به عبارت « در عشق قدم زدن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود کند » « ترک خود کردن » چه مفهومی دارد ؟ ۲۳- در بیت « آتش فروز قهر تو، آینه دار لطف تو / هم مغرب ادبارها ، هم مشرق اقبال ها » منظور از کلمات مشخص شده چیست ؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ج	معنی واژه (۰/۵ نمره) ۲۴- معنی لغات مشخص شده را بنویسید. الف) خورشید را بر نیزه دیدن سهمگین است ب) تا قبله گاه مؤمن و ترسا کنم تورا	۰/۵
چ	دانش های ادبی (۲/۵ نمره) ۲۵- سعدی در داستان های خود اغلب هدفی اخلاقی و ..... را دنبال می کند. ۲۶- نام صاحبان آثار زیر را بنویسید. الف : داستان راستان ب : خسی در میقات	۰/۲۵ ۰/۵
	«ادامه سؤالات در صفحه سوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۹	تعداد صفحات: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره								
۰/۵	<p>۲۷- ویژگی سبک هندی را در ستون (الف) به ویژگی های مربوط به آن در ستون (ب) وصل کنید. (یک مورد درستون ب اضافی است).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ویژگی (ب)</th> <th>سبک هندی (الف)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) زبانی</td> <td>۱- رواج حکمت عامیانه و توجه به خرافات</td> </tr> <tr> <td>ب) فکری</td> <td>۲- استفاده فراوان از تمثیل و ارسال مثل و اسلوب معادله</td> </tr> <tr> <td>ج) ادبی</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ویژگی (ب)	سبک هندی (الف)	الف) زبانی	۱- رواج حکمت عامیانه و توجه به خرافات	ب) فکری	۲- استفاده فراوان از تمثیل و ارسال مثل و اسلوب معادله	ج) ادبی		
ویژگی (ب)	سبک هندی (الف)									
الف) زبانی	۱- رواج حکمت عامیانه و توجه به خرافات									
ب) فکری	۲- استفاده فراوان از تمثیل و ارسال مثل و اسلوب معادله									
ج) ادبی										
۰/۲۵	<p>۲۸- در بیت زیر «غربال ها» استعاره از چیست؟</p> <p>« هر شب کواکب کم کنند از روزی ما پاره ای هر روز گردد تنگ تر سوراخ این غربال ها »</p>									
۰/۵	<p>۲۹- آرایه های به کار رفته در مثال های زیر را انتخاب کنید.</p>									
۰/۵	<p>هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم (تناقض - حسامیزی) و آتش طور کجا موعده دیدار کجاست (ایهام - تلمیح)</p>									
۰/۵	<p>۳۰- کتاب مرزبان نامه را می توان نمونه اعلاى نثر ..... دانست .</p>									
۰/۲۵	<p>ح شعر حفظی (۱ نمره)</p> <p>۳۱- مصراع دوم این بیت « هر سر موی مرا با تو هزاران کار است » در کدام گزینه آمده است؟</p> <p>الف: آتش طور کجا موعده دیدار کجاست ب: ما کجاییم و ملامتگر بیکار کجاست</p> <p>ج: منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست د: کاین دل غمزده سرگشته گرفتار کجاست</p> <p>۳۲- جای خالی ابیات زیر را کامل کنید.</p> <p>الف: آن زمان که مست هستید از خیال دست یابیدن به .....</p> <p>ب) نی محزون مگر از ..... فرهاد دمید که کند شکوه ز ..... لب شیرینی</p>									
۰/۵	<p>خ نقد ادبی (۳ نمره)</p> <p>۳۳- منظور از نقد اجتماعی چیست؟</p> <p>۳۴- جملات درست و نادرست را مشخص کنید.</p> <p>الف: نقد اخلاقی به شکل ظاهری اثر می پردازد ب: نقد فنی مربوط به صورت های عینی است</p> <p>۳۵- نام دیگر کتاب قابوس نامه چیست؟ در چندباب نوشته شده است؟</p> <p>۳۶- چه عواملی موسیقی کلام را به وجود می آورد؟</p> <p>۳۷- نقد فنی در یونان توسط ..... و در روم به دست ..... بنیان می گیرد.</p> <p>۳۸- کدام اثر را قرآن عجم نامیده اند؟</p>									
۲۰	« سرافراز و پایدار باشید »									

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح																																												
دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۹																																													
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خردادماه سال ۱۳۹۷	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir																																													
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره																																												
با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. بدیهی است: به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.																																														
الف	قافیه (۵/۵ نمره) ۱- الف: «یب» ۰/۲۵ (ص ۱۴) ب: - قاعده «دو» ۰/۲۵ (ص ۱۴)	۰/۵																																												
ب	عروض (۲ نمره) ۲- <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>هر</td><td>ک</td><td>سی</td><td>آز</td><td>ظن</td><td>ن</td><td>خُد</td><td>شد</td><td>یا</td><td>ر</td><td>من</td> </tr> <tr> <td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td> </tr> <tr> <td>آز</td><td>د</td><td>رو</td><td>ن</td><td>من</td><td>ن</td><td>جُس</td><td>تَس</td><td>را</td><td>ر</td><td>من</td> </tr> <tr> <td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td> </tr> </table> نام ارکان: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (۵/۵) تقطیع هجایی (۵/۷۵) (ص ۲۴) ۳- الف ۰/۲۵ (ص ۵۹) ۴- رجز ۰/۲۵ (ص ۵۰) ۵- تغییر کمیت مصوت یا (هجای بلند به کوتاه تبدیل شده است) ۰/۲۵ (ص ۳۸)	هر	ک	سی	آز	ظن	ن	خُد	شد	یا	ر	من	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	آز	د	رو	ن	من	ن	جُس	تَس	را	ر	من	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	۲
هر	ک	سی	آز	ظن	ن	خُد	شد	یا	ر	من																																				
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-																																				
آز	د	رو	ن	من	ن	جُس	تَس	را	ر	من																																				
-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-																																				
پ	معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره) ۶- ای پسر دانا (عاقل) باش ۰/۵ (ص ۷۷) ۷- پس روز دیگر انوشیروان نگران (مضطرب) شد ۰/۵ (ص ۷۲) ۸- بهترین درویشان کسانی هستند که نسبت به توانگران بی اعتنا باشند ۰/۵ (ص ۹۷) ۹- آن چنان با عظمت هستی که عقل از دیدن تو عاجز و ناتوان است ۰/۵ (ص ۱۴۰) ۱۰- خود را مقصّر دانستم (خودم را تنبیه کردم) ۰/۵ (ص ۱۲۶) ۱۱- زندگی را از عشق بشناس و مرگ را در بی عشقی بجوی ۰/۵ (ص ۱۵۳) ۱۲- من به مجلس عاشقان افتخار می‌کنم زیرا در آن جا شاه و گدا برابر هستند ۱ (ص ۱۱۴) ۱۳- صدای آب مانند دعوت معشوق عزیزی است که همچون شراب او را مست کرد ۱ (ص ۱۵۵)	۵																																												
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																																														

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
دوره پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۹	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خردادماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
۴	درک مطلب (۴) ۱۴- پیلان پراکنده ۰/۲۵ آبگون صحرا ۰/۲۵ (ص ۷۰) ۱۵- به پیامبری (رسالت) رسیدن ۰/۵ (ص ۷۵) ۱۶- دشمنی آغاز کند ۰/۵ (ص ۹۷) ۱۷- معشوق ۰/۵ (ص ۱۳۱) ۱۸- سالک و جویای راه حق ۰/۲۵ مانع و حجاب ۰/۲۵ (ص ۱۵۵) ۱۹- پدیده‌ها و آفرینش‌های متفاوت خداوند ۰/۵ (ص ۱۱۵) ۲۰- الف: ما شریک جرم ستمکارانیم ۰/۵ ب: حضرت ابوالفضل ۰/۵ (ص ۱۴۴)	ت	
۱/۵	خودآزمایی (۱/۵) ۲۱- گرفتار کردن ۰/۵ (ص ۱۶۷) ۲۲- ترک تعلقات (خود را فراموش کردن) ۰/۵ (ص ۱۵۳) ۲۳- گرفتاری‌ها و بدبختی‌ها ۰/۲۵ خوشبختی‌ها و شادکامی‌ها ۰/۲۵ (ص ۱۰۹)	ث	
۰/۵	معنی واژه (۰/۵ نمره) ۲۴- الف- شگفت و عجیب ۰/۲۵ (ص ۱۴۲) ب- مسیحی ۰/۲۵ (ص ۱۱۶)	ج	
۲/۵	دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره) ۲۵- اجتماعی ۰/۲۵ (ص ۹۴) ۲۶- الف: شهید مطهری ۰/۲۵ (ص ۱۴۶) ب: جلال آل احمد ۰/۲۵ (ص ۱۲۳) ۲۷- ۱- ب یا فکری ۰/۲۵ ۲- ج یا ادبی ۰/۲۵ (صص ۱۰۵ و ۱۰۶) ۲۸- آسمان ۰/۲۵ (ص ۱۰۸) ۲۹- الف: تناقض (ص ۱۳۹) ب: تلمیح ۰/۵ (ص ۱۰۰) ۳۰- مصنوع ۰/۵ (ص ۸۶)	چ	
۱	حفظ شعر (۱ نمره) ۳۱- ب ۰/۲۵ (ص ۱۰۱) ۳۲- الف: دشمن ۰/۲۵ (ص ۱۲۰) ب: تربت / هجران ۰/۵ (ص ۱۳۱)	ح	
۳	نقد ادبی (۳ نمره) ۳۳- نشان دادن ارتباط ادبیات با جامعه و تاثیر جامعه در ادبیات ۰/۵ (ص ۱۸۱) ۳۴- الف: نادرست ۰/۲۵ (ص ۱۸۰) ب: درست ۰/۲۵ (ص ۱۷۴) ۳۵- نصیحت نامه / ۴۴ باب ۰/۵ (ص ۱۹۲ و ۱۹۱) ۳۶- کمیّت و ریتم (ایقاع) و هماهنگی حروف ۰/۵ (ص ۱۷۶) ۳۷- ارسطو و اریستارک (ذکر یک مورد کافی است) / هوراس ۰/۵ (ص ۱۷۴) ۳۸- مثنوی ۰/۵ (ص ۱۸۷)	خ	
۲۰	جمع نمره	پاینده باشید	